

GENOVAITĖ
BONČKUTĖ-PETRONIENĖ

P A K E L K
M A N E
A U K Š T A I

PSICHOTERAPINIS
ROMANAS

TYTO ALBA

GENOVAITĖ
BONČKUTĖ-PETRONIENĖ

P A K E L K
M A N E
A U K Š T A I

Psichoterapinis romanas

VILNIUS 2020

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).

Šį leidinį draudžiama atgaminti bet kokia forma ar būdu, viešai skelbti, taip pat padaryti viešai prieinamą kompiuterių tinklais (internete), išleisti ir versti, platinti jo originalą ar kopijas: parduoti, nuomoti, teikti panaudai ar kitaip perduoti nuosavybėn. Draudžiama šį kūrinį, esantį bibliotekose, mokymo įstaigose, muziejuose arba archyvuose, mokslinių tyrimų ar asmeninių studijų tikslais atgaminti, viešai skelbti ar padaryti visiems prieinamą kompiuterių tinklais tam skirtuose terminaluose tų įstaigų patalpose.

Visi knygos veikėjai išgalvoti, bet koks panašumas į realius įvykius ar žmones yra visiškai atsitiktinumas.

Autorė dėkoja Gabrielei Labanauskaitei už bendradarbiavimą rašant knygą

© Genovaitė Petronienė, 2020

© „Tyto alba“, 2020

ISBN 978-609-466-497-7

D U R Y S

Tą karštą vasaros rytą, ką tik grįžus iš kelionės po Arizoną, studijoje, kurioje dirbu, galiausiai įstatė naujas vonios kambario duris – gelsvas, medines, dar kvėpiančias pušimi. Kai atėjau priimti darbo, meistras jau viską buvo baigęs, tad smalsumo pagauta nusprendžiau jas išbandyti. Atlikusi gamtinius reikalus pamėginau atidaryti duris iš vidaus, bet jos nė nemanė judėti iš vietos. Gal nesuprantu, kaip elgtis su naująja rankena? Meistrų, deja, nepaklausė – telefonas liko kambaryje. Tuoju sugalvosiu, paklibinsiu pati... Tačiau, kad ir kaip klebenau dar niekieno nečiupinėtą rankeną, durys nė nekrustelėjo, o stiprus skląstis, regis, smigo tik dar giliau.

– Duris – plonesnes ar storesnes? Spynelę – stipresnę ar silpnesnę?

– Duris storas, medines, čia darbo vieta, garsai neturi trikdėti susitikimų. Spynelę stipresnę, pas kolegą ateina energingų klientų, kurie kartais taip trukteli rankeną! – užtikrintai pasakiau užsakydama duris.

Ak, perfekcionizmas! Kai manyje atsiranda kad ir nedidelių

pokyčių, visada keičiu interjerą. Erdvė, kurioje dirbu ar gyvenu, – tarsi mano sielos landšaftas, tad sparčiai besikeičiant pačiai tenka jį keisti kas pusmetį ar net kas kelis mėnesius. Štai iki buvusio vaikino sienos buvo baltos, o būnant su juo atsirado pieštų ornamentų, kitas kambarys iš smėlinio tapo oranžinis. Kurio velnio nusprendžiau pagerinti dar ir šias duris? Puikiai būčiau apsiėjusi su ankstesnėm, plonesnėm. Į oranžinį kambarį kartkartėm ateina dirbti mano bendranuomininkis programuotojas, tačiau dažniau jis blaškosi po įvairias pasaulio šalis, dabar iki vasaros galo keliaus po Aziją. Kam jam studija, neaišku, aš čia viena kaip vilkas išstisęs dienas ruošiuosi koučingo seminarams, priimu vieną kitą klientą, rašau postus, straipsnius, neištvėrusi vienatvės bėgu dirbti kavinėn, grįžtu atgal. Be nuomininko, antrų raktų neturi niekas. Kaimynai? Šaukti į ventiliacijos angą? Šią studiją senamiestyje naujo namo pirmame aukšte išsinuomojau prieš pusmetį, šalia dar niekas neįsikraustė ir vienintelės šviesos vakarais dega tik kitos laiptinės pastogėje. Mane išgirstų nebent pro šalį einantys kokie darbininkai. Paleisti vandenį, ką nors užlieti? Apačioje tik dar neišpirkti sandėliukai. Aš spąstuose! Gerai, nesinervinam, kas nors vis tiek pasiges.

Tik kas? Vasarą nenumatyta jokio seminaro. Tėvas jau dešimt metų, kai miręs, nuo mažens mane auginusi pamotė, gyvenanti kitame mieste, dabar nukreipė prieš mane dar nematyto stiprumo savo paranoją ir, matyt, ilgai neatitoks, bet ir anksčiau ne ji man, o aš jai visad skambindavau, kad pasiteiraučiau, ar jai, senai ir vargšei, kas neatsitiko. Sesuo Londone. Nors ji vienin-

telis šitam dideliam spalvotam pasauly mano kraujo žmogus ir prieš keletą metų labiau suartėjome, vis tiek susisiekiame nedažnai. Senas mano draugas Pranas, su kuriuo retkarčiais nueiname į koncertus, parodas ir kiną, – jei manęs ir pasiges, policijos kviesti tikrai nesiryš. Vos prieš pusmetį manęs tikrai būtų pasigedęs Titas, bet dabar jis jau kitame gyvenime ir su kita moterim. Dieve! Negi aš čia numirsiu? Pastaruoju metu tiek daug bendravau su Dievu, o štai atrakinti duris tegali realus gyvas žmogus – bažnyčiose dalinamas Kristaus Kūnas čia nepadės.

Apsidairau po baltom plytelėm išskliuotą vonios kambarį – laimei, čia yra vanduo, šaltas ir net karštas. Nieko nevalgydamas, tik gerdamas žmogus gali ištvirti visą mėnesį. Būtų galima suvalgyti dantų pastą, gal net muilą... Bet laukti, kol kas nors išgelbės arba ne? Staiga prieš akis prabėga daugybė baltos vonios tuštumoje įkalintų dienų. Tada gelbėtojų gal jau ir neberekėtų, matyt, būtų aptemęs protas, kaip kad iš dangoraižio krentantiems žmonėms prieš paliečiant žemės paviršių jau būna sustojusi širdis.

Ne, reikia ramiai kvėpuoti ir dar kartą pagalvoti. Gal suras kas iš draugų? Mintyse imu vartyti jų nuotraukas – tolimos draugės, buvę meilužiai, seniai pamiršti klasiokai ir įvairūs pažįstami iš įvairiausios užklausinės veiklos – ar bent vienas neprisiskambinęs imtūsi veiksmų?

„Tavo vadinamiesiems draugams į tave nusispjaut! – teškia vidinis kritikas, – kai gaudysi paskutinį kvapą šitoj vonioj, jie sėdės su šeima, dirbs, susitiks su kitais draugais, jiems bus tiesiog nesvarbu!“

Tą piktą kritišką balsą viduje girdžiu seniai – tarsi mane nuolat vytūsi ir persekiotų baudžiantis ir bauginantis kažkas. Jis gyvena viršutinėje dešinėje galvos pusėje, už ausies, ir kalba iš ten tarsi niūrus sovietinis žmogus, nuolat bijantis padaryti klaidą, netekti pinigų. Kartais jis panašus į nepatenkintą dėdulę storų rėmų akiniais, solidų, praplikusį, pilku partiniu švarku, kartais į moralizuojančią visažinę tetą, o kartais – į didelį, tamsų, gąsdinantį juodą monstrą, debesiu kylantį iš už nugaros, – kai jis puola, aš pasidarau mažesnė už jo kietus batus, jis daužo mane, kol priploja prie žemės, arba kaip nuožmus slibinas tiesiog apžioja, nuryja ir nebelieka jokio „aš“.

Iš tiesų – kas atsitiko žmonėms? Idėja planingai užpildyti vakarus bendravimu su draugais atsirado išėjus iš studentų bendrabučio. Buvo įdomu, ką jie patiria, sužino, perskaito, jie tapo tarsi mano skaitomos knygos ar žurnalai, kai kuriems ir aš tapau žurnalu, kurio vieni ateina kas kelias savaites, kiti kas mėnesį, treči kas pusmetį. Susirasti tikrų ištikimų draugų tuomet neatrodė svarbu, vėliau atsirado kitų reikalų ir šioje srityje taip niekas ir nepasikeitė.

Prieš akis staiga iškyla pastarasis gimtadienis, švenčiau reikšmingą sukaktį – jau keturiasdešimt penkeri. Ką tik išsiskyrus su Titu man mažiausiai reikėjo šventės, bet pusė svečių jau buvo sukviesta. Draugai nemėgo įsipareigoti, niekad nežinodavau, kas ateis, ir, kad atėjusieji nesiraukytų, jog nėra su kuo bendrauti, svečių visada reikėdavo kviesti daug. Šį kartą jie rin-

kosi vienas po kito, koridoriuje prie tada dar plonų šio vonios kambario durų įteikė kas butelį, kas gėlę, knygą, indą, sakydami apgalvotą palinkėjimą. Labai dėkingai linkėjau, bet niekaip negalėjau susitelkti į jų žodžius. Ar visi turi taureę gėrimui? Ar ras, kur atsisėsti? Ar pakanka gryno oro? Keli šioje mano patalpoje dar nebuvo žmonės įdėmiai apžiūrinėjo paveikslus, aiškindami, kokio meno nemėgsta. Šventės erdvė, kurioje turėjau būti linksma, buvo trupanti, įelektrinta, reikėjo kažką kalbėti, bet nebuvo nė vienos minties, ir tik tempiau, tempiau lūpų raumenis. Profesorius, nuo kurio plikės kažkodėl varvėjo prakaitas, pradėjo oriai komentuoti vynus, nerimavau, ar tai patiks paprastesniems klasiokams. Grupiokė, su kuria niekada neturėjau daug bendro, siuntė jau trečią žinutę: užtruks, vėluoja, nebeateis; keletas draugų negalėdami įeiti bandė plėšti kiemo vartus ne į tą pusę ir juos sulaužė. Pranas liūdnu veidu stypsojo vienas kampe, pora verslininkais tapusių mokslininkų piktai ginčijosi tarpusavy, iš tualetu garsiai aidėjo visi čiurlenimai. Sūrūs užkandžiai baigėsi pirmiausia ir keli svečiai garsiai piktinosi, kad yra verčiami valgyti cukrų.

– O kur čia sėstis? – paskutiniam atėjusiam katedros vedėjui liko tik po remonto dažais apvarvėjusi taburetė ir jis atrodė labai nepatenkintas.

– Gal parodyti nuotraukų iš paskutinių mano kelionių? – bandžiau suburti pakampiais murmančius svečius, tempdama didelį televizorių, kurio nešti niekas nepasisiūlė padėti. Žinoma, nuotraukos niekam nebuvo įdomu.

Ir tiek metų šokinėju apie šią šutvę!

Vis dėlto net ir tokioje kompanijoje geriau nei klaikiai vie-
nišame bute, į kurį vakarais jau seniai nesinori grįžti. Prieš akis
iškilo žalsvų sienų tuštuma, kur mano siela štai jau pusė metų tar-
si musė trankosi nuo vieno krašto prie kito. Pro svetainės langą
matyti namas vaiduoklis. Tarsi užgulęs mano namą, daug dides-
nis, jis užstoja saulę, visą vaizdą, beveik nebelieka dangaus. Ne-
aišku, ar ten gyvena žmonės. Mačiau keletą storų pagyvenusių
vyrų sovietinėm maikėm, jų butų balkonai tokie baisūs, kad toks
ten, matyt, ir gyvenimas – varganas egzistavimas. Pats namas ap-
trauktas pelėsiu, atrodo, pelėšiai kartu su nykiais tų žmonių gy-
venimais grėsmingai garuoja mano namo pusėn. Galėčiau žiūrėti
į vienintelio medžio grožį už lango, tik ir jo seniai nebepastebiu.

Bet dabar... tiesą sakant, kaip būtų gera turėti langą, kad ir į
baisiausią vaizdą! Matyti aukštas buto lubas, erdvę padidinančius
veidrodžius, į kuriuos anksčiau mėgdavau žiūrėti, nors pastaruo-
ju metu vis atgrasiau į save pažvelgti, net mano vardas Toma, ku-
ris anksčiau man atrodė toks dvasingas, staiga tapo nuobodus ir
bedvasis. Dirsteliu į mažą vonios kambario veidrodį: blizgantys
pusilgiai plaukai, ryški suknelė, padažytos lūpos – iš pažiūros gra-
ži moteris, nors atidžiau įsižiūrėjus tokį vaizdą sukuria sugebėji-
mas pabrėžti geriausius akcentus. O štai veidas su aukšta kakta
nejudrus, justis tik keista bevardė jėga – Titas sakydavo, kad toks
ryžtingas profilis tiktų būti iškaltas ant pinigų. Bet kiek gali į save
žiūrėti? Mintys vėl grįžta prie Provanso stiliaus freskom išpieštos
namų sienos, knygų, paveikslų – ak, kaip jie padėtų laukiant žmo-

nių! O mažieji langeliai pasaulin – nešiojamasis kompiuteris ir telefono ekranėlis? Net jei nepadėtų išsikviesti pagalbos, jie būtų pilni žmonių, gyvenimo, dvasios ir su jais galėčiau išverti ne vieną savaite!

„Bet ar džiaugeisi gyvenimu vos prieš valandą, kai buvai laisvėje? Ar nesijautei užsitrenkusi kaip šiame vonios kambaryje? Pavyzdžiui, ką prasmingo šiandien patyrei?“ – ironiškai klausia vidinis kritikas.

Tikrai – ką? Antklodės kvapas ir dušo šniokštimas – vieninteliai šio ryto įspūdžiai. Neuodžiau maisto kvapo, nemačiau spalvų, mano vidus tarsi užstrigusi programinė sistema nepriėmė pojūčių nei iš išorės, nei iš vidaus. Ėjau per visą senamiestį, bet neatsimenu gatvių, sutiktų žmonių – kas tie veidai, su tais žmonėmis vis tiek nesikalbėsiu... Jau pusę metų po išsiskyrimo atsibundu paryčiais ir ilgai savo sapnuose, kuriuos puikiai atsimenu, ieškau atsakymo – kur man eiti ir kodėl? Kai nuskamba žadintuvas, aš jau pavargusi nuo neatsakytų klausimų ir nesuprantamos, niekad nepraeinančios įtampos. Gal dėl jos ir subyrėjo santykiai su Titu? Kai po darbo dienos grįždavau namo, jis, išsitinginiavęs, prišokdavo prie dar nesusivokusios manęs, o aš stengdavausi spausti iš savęs gražius jausmus, tik neišeidavo.

Bet mirti, nors ir nesiseka gerai gyventi, norisi mažiausiai... Tai ko čia sėdžiu? Įsibėgėju per visą vonios kambarį ir trenkiu šlepete apauta koja į duris. Įsibėgėju dar kartą, dar, ima klibėti stakta, pro gipskartonio sandūras byra tinkas. Durys nepasiduo-da. Pasigirdo ar man vaidenasi? Lyg skambintų į duris.

– Pagaaalbos! Pagaaalbos! – girdi jie ar ne?

– Palaaaaukit! – atsišaukia vyriškio balsas iš tolumos, matyt, statybininkas.

Prisėdu ant plytelių, ilgai gaudau kvapą. Girdžiu grėžiant spyną.

Einant senamiesčiu namo gatvės prisipildo aštraus ilgesio, tarsi skausmingo oro – vos išveriu kitą įkvėpimą. Prieš penkiolika metų šiom gatvėm ėjau visiškai kitaip – neįsivaizdavau, kas su manimi nutiks. Rytoj vėl viskas bus kaip buvę – prislopinta, nejaučiama, nesama. Užtenka! Bent dešimt dienų jokių žmonių – iki dugno išsėmsiu išsiskyrimo skausmą ir pasiruošiu naujam gyvenimui!

Jokių darbų ir autoritetų galvoj – jie seniai nukainoti.

Jokių angelais virtusių mylimųjų – žmogus negali būti Dievo vietoj.

Jokių netikusių draugų – kiek galima?

T I T A S

Mėnuo po išsiskyrimo. Vartydamasi tiesiog pragaru virtusioje savo lovoje sapnuoju Titą: prašau jo nuskraidinti mane gyventi kitur. Mes sėdame į mažą kosminį laivą. Klausiu: „Kur skrendam? Ar ten gyvena žmonės, ar yra oro?“ Jis abejingai tyli. Skrendame aplenkdami apleistų gigantiškų kosminių stočių nuolaužas,

aplink juodas tuščias mirtinas kosmosas, vienoj stoty tranzuoja jauna mergina, ją įsodinęs Titas ima guviai bendrauti, skaudu, kad net tas paskutines minutes mes ne kartu.

Už lango kaukia žiemos vėjai. Kaip tuos sapnus sustabdyti? Jaučiuosi taip, tarsi trunkyčiau galvą į kažką nematomą, tarsi į kokią gumą, niekaip negalėdama pramušti. Nuskamba žadintuvas, keltis laiku nėra ko, bet vidinis kritikas neleidžia laikrodžio nepri-
sukti. Laimei, iš ryto jis dar tylus, ko gero, tai vienintelis dienos metas, kai esu draugiška sau.

„Na, kelkis, vaikelį“, – sakau.

„Ne, dar minutę!“ – kažkas viduje priešinasi.

„Gerai, įjunkime radiją, bet kai nuskambės viena daina, reikės keltis.“

„Neee, noriu dar!“

„Gerai, degu šviesą, dar minutę paguli ir op.“

Apsirengiu, išlekiu iš namų, bėgu į studiją. Ir ką namuose veikti? Maisto čia nelaikau – iš liūdesio suvalgyčiau kažin kiek, labiausiai mėgstu sviestą, jis man lenda kaip kūdikiui motinos pienas viską sutepdamas ir suminkštindamas – jau ne kartą nuo jo sustojo skrandis. Štai ir darbovietė, rakinu pirmo aukšto duris, bendranuomininkis ateis vėliau. Mieguista žiūriu į darbų sąrašą, bet džiugina tik senamiestis už lango, reikia eiti į kavinę įsitikinti, kad pasaulis dar neišnyko. Artimiausia kavinė dar uždaryta. Tiek to, kita – norėjau ją aplenksti, bet negi vengsi visų buvusią meilę primenančių vietų? Vienintelė sofa užimta porėlės, turėsiu žiūrė-

ti į juos nuo kietos baro kėdės. Atsiverčiu kompiuterį, tik staiga užima kvapą – negi pravirksiu? – mintis pavėluota, laimė, padavėjo nėra. Tą popietę, kai prieš metus užėjom į šią kavinę, Titas uoliai ieškojo restorano, siūlė tai vieną, tai kitą norėdamas išgelbėti „mergaitę“ – taip jis vadino mane – nuo įtampos, nuo darbų, o „mergaitėi“ vienur nepatiko erdvė, kitur muzika, bet galiausiai jis rado šią kavinę ir „mergaitė“ buvo išgelbėta.

Susitikimas su Titu prieš penkerius metus buvo tikras išsipildymas, nežemiška laimė, kai nepaisoma nieko. Jis lepino „mergaitę“, o aš negalėjau žengti keleto žingsnių neatsisukusi ir jo nepabučiavusi. Aukštas, švelnių veido bruožų, šviesių garbanotų plaukų, melodingo balso Titas priminė jausmingą dailininką ar poetą. Žvėrelis ir Žvėrelytė – švelnūs vardai, lydimi pasiglaustymų ir pasiuostymų, norėdavau apkabinti jį visada, net susipykus, kūnas instinktyviai pajunta draugą.

– Aš padarysiu tau lovą su baldakimu, kad pasijustumei kaip princesė! Tu laukinė moteris, intuityvi, džiugi, greita. Man norisi tave masažuoti ir puošti.

– O kai manęs nebus, manęs nepamirši? – vis bijodavau.

– Mergaitė, kokia tu trapi! *Big girl in a big big world*. Jei mes būsimė kartu, tu šalia manęs tikrai nepatirsi kančių ir jausiesi saugiai! Žiūrėk, ką tau paskaitysiu: „Malonė yra niekuo neužsitarnauta dovana, tai reiškia, kad mes nieko nepadarėme, kad būtume.“

Dažniausiai mylėdavomės neatitraukdami vienas nuo kito akių. Liečiau jį, kūnas salo, smego į gelmes, o aš nepaleisdavau jo

žvilgsnio, inkaro, paskutinio ryšio su šiapusybe, vienintelio ryšio palaimai perduoti, atrodydavo – dar sekundė, ir išlėksiu į dausas, neišlaikysiu.

– Negi aš tave pagavau? Savo žmogų? Nemaniau, kad dar pavyks įsimylėti, po žiemos ilgai neatėjo pavasaris, – jis net nebraukė drėgnų akių ranka.

Aš tai girdėjau savo ausimis, labai gerai girdėjau! Šnibždėjau:

– Mielasis, ak, mielas!

Atsimerkusi ant pagalvės mačiau jo veidą ir negalėjau patikėti, kad šalia manęs toks nuostabus žmogus. Aš norėjau jį mylėti, tai buvo didelė laimė. Pirmą kartą gyvenime jaučiau tokį keistą jausmą – graudų, didingą, panašų į visišką savęs atsisakymą.

Titas buvo gyvenimo poetas ir dvasinis ieškotojas – kasdien meditavo, gilinosi į krikščionybę, graužė rimtas knygas ir galėjo bet kada prabilti eilėmis – jo išraiškingumas darė didelį įspūdį.

– Papasakok man – kaip tu medituoji? – klausinėjau.

– Įsivaizduok tuštumą, kurios niekas nemato. Tai yra normalu. Visa kita yra nenormalu, anomalija. Ir iš tos tuštumos, iš to nieko, Dievas ėmė ir kažką sukūrė – tai primena Didįjį Sprogimą fizikoje. Jis viską sukūrė iš nieko, ne iš savęs, nes kitaip pats būtų sumažėjęs. Pajausk, kad materija yra šventa, sugalvok jai vardą ir kreipkis į tai įkvėpdama.

Ne vieną mėnesį išbuvęs budistų vipasanos meditacijose, jis, daug pakeliantis jogas, ir man, ir mano draugėms atrodė tikras guru, o draugai šnairavo į jį kaip į konkurentą. Tačiau praktišku-

mas buvo Tito silpnybė. Kai susitikome, partneris jį ką tik buvo išmetęs iš dizainerių rūbų verslo. Ambicingai nepanoręs taikytis Titas ėmėsi remonto darbų, bet dažyti sienas ir įrengti kanalizaciją buvo daug blogiau, nei gyventi verslaus partnerio pašonėje, ir juodi darbai stūmė jį į depresijos duobes.

– Kartu mes viską ištvėsim! Kol atsistosi ant kojų, aš tau padėsiu. Kelkis gyventi pas mane! – pasiūliau pagauta įkvėpimo.

Mano noras būti kartu buvo beprotiškas.

Ir jis atsikraustė į mano mažąjį butuką. Tada susapnavau ryškų sapną: mes su Titu perkame kitą, didesnę, butą miesto pakrašty, tinkamą gyventi dviem žmonėms. Sapne butas dar nenupirtas, bet jau remontuojamas, remontą reguliuoja Titas, bet dirba samdytas darbininkas. Vidury buto didelis koridorius. Užstodama įėjimą į kitus kambarius jame kažkodėl stovi didelė dvigulė lova. Staiga paaiškėja, kad buto šeimininkai neturi buto dokumentų. Man dėl to neramu, klausiu: „Kodėl šį butą parduodat?“ – „Čia šaltoka“, – vangiai burbteli pardavėja. Kyla dar didesnis įtarimas – o gal butas ne toks jau ir didelis, gal būsiu be reikalo iškeitusi į jį savo butą centre, nors jau tiek remontavau? Ateina išgalinga mintis: aš dar galiu atsisakyti! Ir atsibundu.

Per audringus draugystės su Titu metus šis sapnas kaip gąsdinanti pranašystė vis iškildavo man galvoje.

Titas mėgo laisvę – bent kartą per savaitę palikdavo telefoną automobilyje, nepastebėdavo, kad jis išsikrovęs visą dieną ar naktį.

– Kur tu buvai? Aš taip kentėjau! Parskrendu iš užsienio, niekas manęs nepasitinka, net ragelio nekelia. Negi susitikimas taip ilgai nesimačius tau toks nesvarbus? – skundžiuosi grįžusi iš darbinės kelionės.

– O mergaite... gal visai nenusimink. Na, aš išgėriau migdomųjų ir atsijungiau. Bet man jau geriau, grįžtu į save po truputį, glostau tau galvytę, apkabinu ir dūsauju... oi, oi, ojojoi.

Titas nenorėjo varžyti savęs ir aš jo laukdavau gatvėse, kavinėse, namie. Mėgo bendrauti su gerokai jaunesniais žmonėmis ir pats elgėsi kaip studentas – užmiršdavo ką pažadėjęs, o aš kaip kareivis viską padarydavau laiku. Ieškodamas dvasinių patirčių, o gal bėgdamas nuo depresijos, eksperimentavo su marihuana, haliucinogenais, kitom cheminėm medžiagom ir eidama susitikti niekada nežinojau – jį rasiu ar ne jį? Chemijos paveiktose jo akyse atsirasdavo šalčio atspalvis, kuris taip kontrastavo su begaliniu artumu, kad manrovė stogą.

– Geriau pabandyk žolės ir tu! Būsime kaip du bepročiai Merė ir Maksas. Norėtum, ką? – paplaukysiu žvilgsniu fantazavo Titas.

Kartą keliaujant automobiliu po Europą Titas sustojo degalinėje. Grįžęs prie vairo ėmė vairuoti itin keistai.

– kažko vartojai? – susivokiau.

Titas tik keistai žvilgtelėjo į mane ir paspaudė greičio pedalą. Spidometro rodyklė šoktelėjo virš 150 kilometrų per valandą.

– Tuo pat sustok!

Titą, regis, tai prajuokino ir jis dar labiau padidino greitį,

nardydamas tarp automobilių vos per plauką išvengė iš priekio atlekiančio vilkiko.

– Nesustosi – skiriamės!

Savisaugos instinktas tąkart ištraukė mane iš meilės stebuklo. Jo žvilgsnis bemat prablaivėjo ir kasdienis narkotikų vartojimas buvo sustabdytas. Bet Tito „dingstu – atsirandu“ kalniukams aš buvau ypač neatspari. Per „myliu – nemyliu“ kalniukus visą vaikystę mane šokdino pamotė, tad kartais Titui į telefono skambutį neatsakius per pusvalandį man jau kildavo panika. Kaltinau save dėl per stiprios baimės, bet mėnesis po mėnesio mano jėgos seko, prasidėjo galvos skausmai. Vis dėlto aš tvirtai laikiausi pasirinkimo ir rūpinausi mūsų laime – organizavau keliones, kultūrinį gyvenimą, vakarienes, vakarėlius, atkakliai mėginau spręsti problemas, susitarti. Dariau pertraukas, atsigaudavau su draugais ir vėl nerdavau į beprotišką meilės statybą. Aš nieko nemačiau, tik tai jį! Tito idėjos, pozityvūs ir negatyvūs jausmai visiškai užvaldė mane.

Bet pamažu augo baimė dėl pinigų – kol kas aš vienintelė dirbau. Man pavyko įtikinti Titą pereiti į saviugdros sritį, perleidau jam net kelias grupes – jo žinių tam visai pakako, tereikėjo pirštą pajudinti. Bet jis piršto nejudino, išgyveno dėl prarasto verslo, jį apvylyusių žmonių, neužmigdavo naktimis, o aš negalėdama atsiriboti nuo jo blogos nuotaikos ir liūdnų postringavimų stengiausi tai pakelti. Tačiau skatinti jį ir girti man buvo vis sunkiau. Iš baimės griebiausi vis naujų darbų, ėmiau jam priekaištauti, kas dieną vis labiau panašėjau į nelaimingą direktorę. Jis pasitikdavo

mane įtariu veidu, pavargusi dar turėdavau jį įtikinti, kad tikrai jo pasiilgau ir tikrai gerai jį vertinu, o kai norėdavau pasidalinti savo darbo džiaugsmais, jo veidas apmusedavo ir įsitempdavo. Jis sutiko, kad man pavydi karjeros, bet ką tik praradęs savąją nieko negalėjo pakeisti.

Laimei ar nelaimi, darbe mano pastangos buvo vaisingos – jau galėjome įpirkti didesnius namus, žinoma, toliau nuo centro. Tikėjau: didesnį erdvę bus geriau. Tačiau naujojo buto remontas buvo toks, kokio niekada nemačiau ir niekada nebepamatysiu.

Titas turėjo auksines rankas, bet labai keistų ambicijų.

– Kambaryje per mažai šviesos – reikia išsprogdinti langą! – pareiškė Titas.

– Tai juk draudžiama!

Kitą dieną atėjusi į butą priešais skylę sienoje radau susirinkusius kaimynus. Dėl sproginimo nukrito jų butų freskos su visu tinku ir jie ruošėsi paduoti mus į teismą. Po ilgų derybų kaimynams atlyginome žalą, bet tai nesutrukdė Titui po savaitės nupjauti jo dizaino viziją gadinantį radiatorių, nuplėšti viršutinį sluoksnį grindų ir įlūžti į rūsį. Pamačius kiekvieną naują kataklizmą man tiesiog slydo žemė iš po kojų, o nuo bandymų suvaldyti nesuvaldomą situaciją nepramušamai užkietėjo viduriai.

Galiausiai, pavargęs nuo didingų pokyčių, jis paprašė pasamdyti darbininką. Darbininkui mokėjau už darbo valandas, bet kai užsukdavau į butą, nei darbininko, nei Tito dažnai nebūdavo.

– Jis atidirbs, nesirūpink! – sakydavo Titas.

GENOVAITĖ BONČKUTĖ-PETRONIENĖ – profesionali psichoterapeutė, jau 25 metus konsultuojanti žmones, nuolat dėstanti psichologiją studentams ir vedanti psichologinius seminarus, kuriant radijo laidas, rašanti populiarius straipsnius įvairiems leidiniams ir dažnai kalbinama televizijoje. Ir kartu ji – tiesiog kūrybiška moteris, išleidusi jau keturias grožines knygas.

Romanas „Pakelk mane aukštai“ – knyga apie moters psichologinę transformaciją, prasidedančią po išsiskyrimo. Knygoje išsamiai aprašyta herojės psichoterapinė patirtis, dvasiniai ieškojimai, vidinio pasaulio išgyvenimai susipina su išorinių įvykių, santykių, kelionių detalėmis. Ši knyga ypatinga tuo, kad psichologinis virsmas aprašytas profesionalo – romanas atspindi ekspertines žinias, atskleidžia, kaip iš tikrųjų dirba psichologai ir kaip vyksta vidiniai pokyčiai.

Autentiškomis žmonių patirtimis paremta knyga įkvepia keistis, atskleisdama, kaip, regis, iš itin sudėtingos padėties – užsitęsęs depresyvumas, vidurio amžiaus krizė, didelė vienvė, kai nėra nė vieno žmogaus, į kurį būtų galima atsiremti, sunkios vaikystės patirtys – randama išeitis, pamažu, žingsnis po žingsnio statomos stabilios vidinės struktūros. Atsiremama į jas herojė jau niekad nebepatirs tokių sunkių potyrių, kuriuos išgyveno prieš pradėdama vidinę kelionę sveikimo link.

Autorei pavyko užčiuopti šiandien daugeliui aktualias problemas, jas įvardyti ir – svarbiausia – pasiūlyti kelią iš pinklaus santykių ar jausenų kamuolio. Šioje knygoje tikriausiai atpažinsite save, o ją perskaitę galbūt pasijusite kitokie – pasikeitę ar nusiteikę keistis į gera.

Pirkite internetu
www.tytoalba.lt